

NR 6 1998

[Världens vassaste universitetsnät](#)

[Det gick som på räls](#)

[Framsynt uppgradering av SUNET](#)

[Studenter in i styrelsen](#)

[Bengt och Fredrik har haft bärande roller](#)

[Massor med maskiner](#)

[Ny plan för framtida verksamhet](#)

[Penningbrist att ta itu med](#)

[Telenordia-abonnemang](#)

[Bibliotek och museer](#)

[Sunettens frågelåda](#)

[Ny remiss om varumärken](#)

[Inte helt riskfritt](#)

[Snart är det dags för TISDAG](#)

[Museologi](#)

[Smått och gott på webben](#)

VÄRLDENS VASSASTE DATORNÄT

Nu är SUNET vassast i världen!

Efter den nu genomförda kapacitetsförbättringen är bandbredden till landets alla högskolor uppe i 155 Mbit/sek.

- Inget annat land i världen har ett lika heltäckande universitetsnät,

berättar Anders Flodström, KTH-rektorn som också är ordförande i styrelsen för SUNET.

Att SUNET nu är uppgraderat innebär inte att alla högskolor redan har tillgång till den nya kapaciteten ­p; många högskolor väljer att koppla upp sig en bit in på det nya året - efter allt helgfirande.

Så tålmodiga är dock inte IT-entusiasterna i Blekinge - redan i mitten av december, som första lärosäte i landet, tog Högskolan i Karlskrona/Ronneby det nya SUNET i bruk.

Det handlar om ett nät som är stjärnformat med Stockholm i centrum och Sundsvall, Göteborg och Malmö i ändpunkterna. Därifrån sammankopplas alla högskoleorter i så kallade accessnät.

Banverket

Uppgraderingen av SUNET har, som Sunetten tidigare berättat, genomförts av Banverket Telenät.

För att leva upp till villkoren i SUNET:s kravspecifikation, har Banverket Telenät i vissa stycken tidigare lagt sina egna utvecklingsplaner.

- Vad jag kan förstå har också Banverket Telenät skött sitt uppdrag på ett förtjänstfullt sätt, konstaterar Anders.

När detta skrives är många av landets högskolor och universitet i full färd med att anpassa och bygga ut sina egna interna nät till de hastigheter som det nya SUNET inbjuder till.

-När SUNET erbjuder så höga hastigheter som det nu är fråga om får inte de interna näten bli broms-klossar i systemet, säger Anders Flodström och fortsätter:

- Om SUNET med sina 155 Mbit/sek möter ett högskolenät dimensionerat för 10 Mbit/sek blir det naturligtvis minst sagt bekymmersamt.

Det finns m a o en hel del att fundera på - framför allt vid de mindre och medelstora högskolor som i ett slag förbättrar den tillgängliga kapaciteten 75 gånger om.

Högskolor som har sina lokaler spridda på flera orter har också en del att fundera på.

- Det är naturligtvis angenäma problem, det handlar ju närmast om att ge hela högskole-Sverige tillgång till det uppgraderade SUNET, förklarar Anders.

Totalt kostar det nya nätet 120 miljoner kronor fördelat över 4 år - i kostnaderna för år 3 och år 4 ingår även en uppgradering av ryggradsnätet till 622 Mbit/sek.

Höga hastigheter ska bli högre!

Nya möjligheter

Med 155 Mbit/sek till alla högskolor i Sverige är SUNET faktiskt världsledande.

- Inget annat land når idag alla sina högskolor med hastigheten 155 Mbit/sek, berättar Anders Flodström.

Med den bandbredden skapas naturligtvis nya möjligheter för högskolor och universitet att ytterligare utveckla sina kommunikationsredskap.

I sin verksamhetsplan för nästa år talar SUNET bl a om att påbörja projekt i IP-telefoni.

Med det nya nätet kommer det även att bli enklare att ordna videokonferenser.

Telemedicin, distribuerade digitala bibliotek och styrning av instrument på distans är några andra arbetsfält med framtidsutsikter.

Kanske kommer t o m Virtual Reality att bli verklighet?

- Ju mer bandbredd som finns tillgänglig, desto mer plats finns det för nyskapande initiativ, hoppas Anders Flodström.

Han tror att den nuvarande bandbredden ska räcka länge - med länge menar han åtminstone några år!

- När ryggradsnätet belastas till omkring 70 procent av sin maximala kapacitet är det dags att ta på nästa steg i utvecklingen. Då höjer vi ribban till 622 Mbit/sek.

Anders skulle inte bli förvånad om det steget tas tämligen tätt inpå tusenårsskiftet.

- Utvecklingen går fort. För tio år sedan fick SUNET upp sitt första höghastighetsnät - och när man då talade om höga hastigheter handlade det om 64 Kbit/sek! Inte mycket mer än vad dagens modem klarar av! De som på den tiden talade om hastigheter kring 622 Mbit/sek betraktades inte som omdömesgilla, avslutar Anders.

Han gör det väl medveten om att det som för inte så länge sedan kallades omdömeslöst, inom en nära framtid kommer blir verklighet.
Real reality!

LF

DET GICK SOM PÅ RÄLS

Att uppgradera universitetsdatornätet har tagit sin tid - men när Banverket började handla gick det som på räls.

Redan våren 1996 började några utvalda ledamöter i SUNET:s tekniska referensgrupp fundera på nätets framtid. Deras tankemöda resulterade i ett avancerat förslag - enda haken var kostnaderna, som hamnade bortom rimlighetens gräns.

Efter diverse turer av foxtrotkaraktär - ett steg hit och två steg dit - startade den slutliga upphandlingsprocessen i våras. In på arenan klev såväl internationella storföretag som glada entusiaster med nätkunnande, släpvagn och grävmaskin.

Alla ville de bygga nästa generations SUNET.

Fast några föll bort på formella grunder. Företag som inte kan visa upp en årsredovisning och papper på att de betalt sina skatter, göra sig icke besvär när det upphandlas offentligt.

Andra föll bort på brister i den tekniska lösningen.

Ett storföretag ratades för att offerten saknade prisuppgifter!

Den 16 september i år var det bara Banverket Telenät kvar på arenan. De fick jobbet - och hade gjort rätt för sig redan i början av december. Med deras tågordning gick allting som på räls.

LF

­p; FRAMSYNT UPPGRADERING AV SUNET

- När jag 1991 satt på mitt första sammanträde med SUNET-styrelsen diskuterade vi en uppgradering till 1 Mbit/sek.

- Åtta år senare, på mitt sista sammanträde, har 155 Mbit/sek just förverkligats - med beredskap för 622 Mbit/sek!

När Sigvard Nilsson tog till orda vid senaste SUNET-sammanträdet gick ett sus av highspeed genom lokalen.

Sigvard Nilsson har under sin tid i SUNET-styret alltid varit vice ordförande - först under Sigvard Tomner, sedan under Anders Flodström. I den rollen har Sigvard svingat klubban flera gånger - alltid med samma beslutsamhet och ackuratess, trots att förberedelse tiden emellanåt varit kortare än kort.

Nu lämnar denne hedersman SUNET-styret bakom sig.

- Eftersom jag under den kommande treårsperioden når pensionsåldern känns det riktigt att kliva av i höst när nya ledamöter ska utses, förklarar Sigvard.

I Sigvards ställe har nu Lars-Elve Larsson gått in i SUNET-styrelsen.

- När jag med min SLU-keps tog plats i styrelsen, ingick det i förutsättningarna att min plats i sinom tid skulle övertas av någon från Uppsala universitet, säger Sigvard.

Som administrativ byråchef på SLU i Uppsala har han många gånger upptäckt den elektroniska kommunikationens förtjänstfullheter.

- Inte nog med att SLU finns i Ultuna, Umeå, Skara och Alnarp. Vi finns även på orter som Asa och Balsgård. När verksamheten är så spridd behövs ett stabilt fungerande datornät, säger Sigvard.

Alltid högt till taket

- Om du ser tillbaka på dina år i SUNET:s tjänst är det naturligtvis mycket som hänt?

- När man sitter mitt i verksamheten blir man lätt blind för de omedelbara förändringarna. Men visst går det fort i IT-sammanhang - nya program som visar sig vara bra, kan man bara inte klara sig utan!

Bland de allra starkaste intrycken nämner Sigvard utvecklingen av själva SUNET:

- Nätet har hela tiden uppgraderats i rätt tid, innan trafiken slagit i kapacitetstaket. En lika pricksäker framsynthet är nog svår att finna inom andra akademiska områden, konstaterar han.

För Sigvard är också det nordiska samarbetet viktigt:

- Tack vare NORDUnet har vi en hyfsad atlantförbindelse. Men det är klart - inte ens 310 Mbit/sek räcker in i evigheten... på sin höjd några få år, konstaterar han.

Att de internationella förbindelserna kostar SUNET ganska många kronor, tycks inte oroa honom.

- Jag oroar mig inte... däremot är jag irriterad på de danska krafter som vill finansiera nätet via någon slags trafikmätning. Om de får som de vill får Sverige betala extra för att filarkivet är populärt! Hela världen, även Danmark, nyttjar ju det SUNET-arkiv som finns på SLU.

Fina insatser av KB

Sigvard Nilsson är också entusiastisk över Kungliga Bibliotekets insatser för att göra vetenskapliga skrifter tillgängliga via nätet.

- Det handlar inte bara om att högskolorna sparar pengar, det handlar mer om att forskarna vinner tid i sin kunskapsjakt, säger Sigvard och fortsätter:

-Tidskrifter som biblioteken prenumererar på och som långsamt letar sig ut till forskarna finns plötsligt tillgängliga för alla i samma ögonblick som de publiceras.

Sigvard tror också att högskole-Sverige ­p; i den akademiska kreati-vitetens namn - fortfarande har mycket att lära om konsten att ta till sig allt som finns på nätet.

- Nätets alla möjligheter måste komma in tidigt i forskarutbildningen, säger han. Att en forskare känner till Internet är ju ingen garanti för att han ens känner till alla de kunskapsbanker, som rör det egna forskningsfältet.

Sigvard säger det utan någon som helst tro på det papperslösa sam- hället.

- De som orkar läsa direkt från skärmen ska naturligtvis göra det, själv föredrar jag fortfarande pap-perskopian. Den tillåter ju mig att göra kom- ihåg-anteckningar i marginalen, skrattar han.

LF

STUDENTER IN I STYRELSEN

Vid Högskoleverkets styrelsesammanträde i mitten av december fattades det formella beslutet att utse Lars-Elve Larsson till ledamot i SUNET-styrelsen.

Högskoleverket beslutade även att styrelsen ska utökas med två studenter - de kommer att utses av SFS.

BENGT OCH FREDRIK HAR HAFT BÄRANDE ROLLER

- Det har gått bra, men det har varit tungt... när de nya SUNET-routrarna konfigurerades i en lokal intill Arlanda, hade det suttit bra med kraftigare armmuskler.

**Med sin vänliga värmländska dialekt låter Bengt Gördén förvånansvärt lugn - det borde han inte vara!
Bengt har nämligen hållit i de praktiska trådarna under uppgraderingsarbetet.**

Bengt har - tillsammans med kollegan Fredrik Widell på KTH:s SUNET-grupp - konfigurerat alla de nya routrar som nyttjas i det nu uppgraderade nätet.

Det handlar inte bara om de kraftfulla SUNET-maskiner som står på de fyra centralorterna. Bengt och Fredrik har också konfigurerat de SUNET-routrar som efter hand ska tjänstgöra på varje högskola.

Totalt har de packat upp, konfigurerat, packat ihop och skickat iväg 65 routrar.

- Det har blivit en hel del bärande. Och routrar är inte precis bärbara, konstaterar Bengt underfundigt.

Bengts och Fredriks insatser har underlättat arbetet för högskolornas nätansvariga ­p; därmed inte sagt att de har blivit sysslösa.

- Att anpassa de lokala näten till dagens kraftfulla SUNET, tar också sin tid. De mindre och medelstora högskolorna som förr bara haft tillgång till 2 Mbit/sek, måste plötsligt förbereda sin interna nätstruktur för 155 Mbit/sek. Det är en viss skillnad.

En del högskolor har också - av praktiska skäl - valt att i samband med uppgraderingen byta IP-nummer i sina lokala nät.

Knutpunkterna

För Bengt och Fredrik har det inte enbart handlat om att ta hand om och förbereda den nya utrustningen för det nu uppgraderade SUNET.

En hel del tankemöda och arbetskraft har också ägnats åt att trimma in den SUNET-utrustning som står i Banverkets lokaler i Stockholm.

Huvuddelen av den utrustning som styr de centrala delarna av SUNET har - i samband med uppgraderingen - placerats i Banverkets lokaler.

Det är inte vilka kontorslokaler som helst, det handlar om bergum byggda för att fungera även i händelse av krig!

- Det har varit en intressant upplevelse att få en inblick i ett säkerhetstänkande som rymmer många fler dimensioner än den säkerhet vi alltid tar för givet ska råda i datortrafiken, konstaterar Bengt.

Banverkets bergum ska givetvis också kopplas ihop med de nationella knutpunkterna, som står som garant för att Internet i Sverige fungerar säkert och effektivt.

- Knutpunkten i Stockholm har två anslutningspunkter. Och om en inte alltför lång framtid är det dags för Internet-knutpunkterna i Göteborg och Malmö att tas i drift. Även de knutpunkterna ska givetvis kopplas ihop med den utrustning finns i Banverkets lokaler på samma ort, förklarar Bengt.

Karlskrona/Ronneby

Det uppgraderade SUNET kommer att tas i drift successivt.

- Utan att vi talat särskilt högt om det, har flera linjer redan varit uppe på försök, säger Bengt.

Allra först att - med full kraft - nyttja det nya SUNET var Högskolan i Karlskrona/Ronneby, som tog till sig uppgraderingen redan i mitten av december.

Bengt Gördén räknar med att landets alla högskolor kommer att vara i uppkopplade någon gång under januari månad.

- Så det blir inget officiellt invigningsdatum?

- Njaj, i varje fall kommer det inte att bli så att ett enkelt knapptryck får hela SUNET att fungera fullt ut på en gång. Däremot kan jag väl tänka mig någon slags invigningsceremoni, när vi vet att hela nätet fungerar som det ska, spekulerar Bengt.

I den driftsättningsplan som gäller just nu - i mitten av december - finns bara några korta noteringar.

- Man kan väl säga att vi närmar oss den nya hastigheten med viss försiktighet, vi vet ju att uppgraderingen i sig också skapar förväntningar på att kunna göra nya saker längs nätet.

- Det talas ju en hel del om multicast, säger Sunettens redaktör som för att ge ett intryck av att vara mera insatt än han i själva verket är.

- Multicast är ett bandbreddsbesparande sätt att sprida rörliga bilder längs nätet - med tillgång till 155 Mbit/sek är det realiserbart med hyfsade kvalitetskrav, men innan det blir möjligt krävs det en hel del centrala förberedelser.

Bengt berättar att multicast har likheter med vanlig TV - med den viktiga skillnaden att man vid multicast först måste tala om för nätet att man vill titta.

Sedan beskriver han tekniken i detalj och jag inser raskt att det rör sig om komplexa ting. Så mycket mer än att protokollen PIM och IGMP ska användas, snappar jag inte.

Som vanlig användare ska jag nog inte heller bry mig... det räcker gott med vetskapen om vilka möjligheter som finns.

LF

MASSOR MED MASKINER

Förutom alla kablar som Banverket knutit ihop för att forma det nya SUNET, behövs det också en hel del utrustning för att ett nytt datornät ska fungera.

I Stockholm, Sundsvall Malmö och Göteborg står 8 jätte- routrar (2 routrar på varje ort). Det handlar om 8 st Cisco 12008 som knyter ihop nätet.

Stockholm, Malmö och Göteborg har dessutom fått var sin Cisco 7507, som används för att sammankoppla de nationella Internet-knutpunkterna och för att ansluta SLU:s enheter i Göteborgs- och Malmö-området.

Lägg därtill ytterligare 52 st Cisco 7507 som placeras parvis på 26 högskolor utanför stockholmsområdet. Det nya nätet kräver också en del andra mindre kostsamma datorer, terminalservrar, fibertran- ceivers och modem för fjärrövervakning av den utrustning som står på de fyra huvudorterna.

Totalt har SUNET köpt utrustning för 35,4 miljoner kro- nor. Lägg därtill själva uppgradering som medför att nätet, under den kommande fyraårsperioden kostar 120 miljoner kronor.

NY PLAN FÖR FRAMTIDA VERKSAMHET

Vid sitt sammanträde i december enades SUNET-styrelsen om en verksamhetsplan för 1999.

Bland målen för det kommande året läser vi att SUNET bland annat ska:

- driftsätta det nya nätet
- införa sk native multicast med tillhörande protokoll
- göra försök med secureDNS
- ge stöd till svenska institutioner som samarbetar med Internet2-institutioner
- påbörja projekt i IP-telefoni
- påbörja anslutning av högskoleenheternas telefonväxlar till SUNET
- ta fram rekommendationer för framgångsrik användning av videokonferenssystem

- Den absolut viktigaste uppgiften för SUNET 1999 är att ta det nya nätet i drift och säkerställa alla funktioner så att det äldre 34 Mbit/s-nätet kan avvecklas, heter det i en kommentar till de mål som planen presenterar.

SUNET ska också ha beredskap för att kunna medverka till uppgraderingar av NORDUnet-förbindelserna när trafiken indikerar sådana behov.

SUNET avser också att ha beredskap för medverkan i projekt inom ramen för det sk NORDUnet2-programmet.

Bland de SUNET-tjänster som apostroferas i verksamhetsplanen finns katalogtjänsten, vars innehållsmässiga kvalitet ska förbättras avsevärt.

- Önskvärt är också att högskolorna själva tar ett större ansvar för kvaliteten genom att hålla egna servrar med e-postadresser, heter det i verksamhetsplanen

PENNINGBRIST ATT TA ITU MED

Som Sunetten tidigare meddelat kommer universitetsdata- tornätet i framtiden inte att helt och hållet kunna

finansieras med de medel som kommer från utbildningsdepartementet.

Mellan höstens regeringsproposition och SUNET:s budget för 1999 skiljer det 85 miljoner kronor.

De belopp som fattas kommer preliminärt att debiteras berörda högskolor enligt nedan:

Borås 439.740 kr

Chalmers 4.916.927 kr

Dalarna 714.073 kr

Gotland 137.316 kr

Gävle 552.818 kr

Gtb universitet 8.700.686 kr

Halmstad 536.840 kr

Handelshögsk 750.133 kr

Idrottshögsk 137.916 kr

Inst f rymdfysik 116 310 kr

Jönköping 695.157 kr

Kalmar 760.413 kr

Karlskr/Ronneby 579.292 kr

Karlstad 1.073.720 kr

Karolinska inst 6.559.392 kr

Krisianstad 471.978 kr

KTH 6.130.275 kr

Linköping 5.099.614 kr

Luleå 2.163.930 kr

Lund 11.048.916 kr

Lärarhögsk 1.112.428 kr

Malmö 582.642 kr

Mitthögskolan 1.625.154 kr

Mälardalen 1.010.414 kr

Skövde 365.296 kr
SLU 5.136.144 kr
Sthlm univ 6.286.607 kr
Södertörn 363.888 kr
Trollh/Uddevalla 287.327 kr
Umeå 5.605.102 kr
Uppsala 8.983.040 kr
Växjö 766.332 kr
Örebro 1.290.178 kr

SUMMA 85.000.000 kr

TELENORDIA-ABONNEMANG

Antalet abonnemang tecknade med utgångspunkt från avtalen mellan SUNET och Telenordia blir fler och fler - även om man, än så länge inte kan tala om någon massuppslutning.

Så här såg tiobäсталistorna ut i början av december:

Personalabonnemang:

- 1) Kristianstad 349
- 2) Göteborgs univ 192
- 3) Borås 160
- 4) Växjö 123
- 5) Umeå 77
- 6) Sthlm univ 59
- 7) Halmstad 55

8) Mitthögskolan 40
9) Dramatiska inst 30
10) Jönköping 21
TOTALT 1.163

Studentabonnemang:

1) Göteborgs univ 687
2) KTH 683
3) Linköping 525
4) Luleå 433
5) Umeå 363
6) Örebro 225
7) Karlstad 217
8) Lund 213
9) Sthlm univ 201
10) Uppsala 194
TOTALT 5.754

BIBLIOTEK OCH MUSEER

Biblioteks- och museisatsningen som SUNET genomfört på regeringens uppdrag har - när detta skrives ­p; resulterat i 62 anslutningar. Med tanke på det stora intresse som biblioteken och museerna visat, är de 62 anslutningarna färre än beräknat.

En nyligen genomförd enkät bland dem som inte anslutit sig, tyder på att ytterligare 40 anslutningar kan bli aktuella.

SUNETTENS FRÅGELÅDA: Mina polare säger att det laggar järnet

Jag har polare som spelar Quake och de klagar på att nätet laggar järnet ­p; mest att packetlossen är så hög fast ping är normal. Gör man en trace route kan man se att vissa routrar har hemsk packetloss.

Blir uppgraderingen aldrig färdig någon gång

Svar: Det finns frågor som är svåra att besvara och det är finns frågor som är svåra att förstå!

Låt oss börja med att försöka reda ut begreppen:

Quake är ett populärt dataspel bland studenter. Det spelas över nätet - och det lär t o m förekomma landskamper!

Laggar järnet är dataslang för att nätet börjar bli överlastat. Som ett resultat av överbelastningen förloras en hel del datapaket.

Router är en dator som fungerar som en växel - den sorterar datapaket och skickar dem vidare mot rätt destination. Utan routrar skulle Internet inte fungera.

Packetlossen är svengelska för packet loss. När data skickas över nätet händer det att vissa data försvinner - och måste skickas om. Ju fler omskick desto tyngre blir belastningen av nätet.

Ping heter ett program som testar förbindelsen till en viss dator. Ping skickar meddelanden i form av datapaket, som returneras när de når fram. På så sätt kan man se om den mottagande datorn är i funktion och ansluten till Internet.

Trace route heter ett program som liknar Ping - men med trace route kan man kartlägga ett datapakets resa i detalj. Då kollar man inte bara att den mottagande datorn är i funktion, trace route talar också om vilka routrar som passeras på väg till slutmålet.

Så mycket bör man känna till för att förstå frågan!

Och svaret på frågan fyller detta nummer av Sunetten!

Uppgraderingsarbetet pågår för fullt. När detta skrives (strax efter Lucia!) är endast förbindelsen till Högskolan i Karlskrona/Ronneby uppe i 155 Mbit/sek - när detta läses har förhoppningsvis många fler högskolor kopplats upp.

Kom dock ihåg att uppgraderingen av SUNET har gjorts för att underlätta arbetet - inte för att stimulera det interaktiva spelet. Man kan t o m hävda att spelandet strider mot SUNET-regeln:

"SUNET fördömer som oetiskt när någon uppenbart slösar med tillgängliga resurser".

Det har faktiskt hänt att interna högskolenät gått ner när spelandet i studenthemmen blivit för intensivt.

Notera också att uppgraderingen av SUNET inte löser alla problem - varken för den flitigt arbetande eller den flitigt spelande.

För att SUNET ska kunna nyttjas fullt ut krävs att det interna nätet också är redo att ta emot 155 Mbit/sek.

Sitter man ansluten till ett internt nät i form av ett Ethernet blir det problematiskt. Ett Ethernet klarar nämligen bara av en bandbredd på 10 Mbit/sek.

Sådana flaskhalsar är naturligtvis besvärliga trafik hinder.

NY REMISS OM VARUMÄRKEN

Nämnden för DomännamnsRegler i Sverige, NDR, underhåller och utvecklar reglerna enligt vilka domännamn tilldelas i Sverige.

NDR har åtta ledamöter, som representerar olika kompetensområden bland annat juridik (immaterialrätt) och internetteknik:

- Kevin Beaird
- Björn Eriksen
- Christer Holgersson

- Fia Hymnelius
- Lars Johan Liman , ordf
- Helena Lingham
- Per Jonas Nordal
- Petter Rindforth

Ute på remiss är just nu ett nytt förslag från NDR rörande domännamn för varumärken.

Förslaget finns att studera närmare på http://ndr.iis.a.se/varum_rken.htm

Remissvar ska vara NDR tillhanda senast 25 januari 1999.

INTE HELT RISKFRITT

I förra Sunetten berättade vi vad som kan hända när man har med förkortningar att göra. Några av raderna i den spalten blottade en minneslucka hos redaktören.

SIDA har aldrig hetat AIDS på franska, har observanta läsare låtit meddela. Däremot heter AIDS faktiskt SIDA, Syndrome d'Immuno-Déficiencie Acquise.

Så när SIDA på 80-talet tryckte tröjor med texten "SIDA ­p; c'est moi" blev effekten inte den avsedda.

I samma spalt noterade vi att Högskolan i Växjö byter domän vxu när stan får sitt universitet.

Det borde vara riskfritt - men ack vad man bedrar sig!

Skriv vxu i location-raden på din webbläsare och du hamnar definitivt inte på något universitet i Småland.

SNART ÄR DET DAGS FÖR TISDAG...

Du som från SUNET:s webbsida brukar klicka på rubriken "Experimentell personsökartjänst" för att leta e-postadresser har på senare tid inte haft den möjligheten.

Under den rubrikraden finns inte längre några sökmöjligheter - där ligger enbart en hänvisning till det s k TISDAGS-projektet.

TISDAG står för "Technical Infrastructure for Swedish Directory Access Gateways" - det är ett projekt finansierat av KK-stiftelsen för att få fram en nationell adresskatalog med god kvalitet.

I projektets lilla styrgrupp ingår tre SUNET-personer: Roland Hedberg, Hans Wallberg och Olle Thylander. I styrgruppen finns även Patrik Fältström, Tele2.

Genom titta på webbplatsen: <http://tisdag.sunet.se/> får man klart för sig att TISDAGS-projektet intresserar många.

Vid sidan om SUNET finns också andra katalogintressenter med på ett hörn.

Dit hör Telia, Tele2, Posten och Ericsson.

I tekniska termer kan TISDAG beskrivas som en arkitektur med ett antal s k accesspunkter (CAPs), som var och en talar ett specifikt accessprotokoll. Ett hän-visningsindex finns också, som har ett index över viss information i de till systemet anslutna katalogerna.

Arkitekturen innehåller också ett antal serveraccesspunkter (SAPs) som används när klienter ska hämta information från s k WPDSer som inte talar samma språk som klienten. I dag är sex WPDS:er anslutna:

- Karolinska institutet (LDAP)
- Göteborgs universitet (LDAP)
- Lunds universitet (LDAP)
- SLU (LDAP)

- Umeå universitet (LDAP)
- Mithögskolan (LDAP)

Två implementeringar av projektet finns redan; en kommersiell (Ericsson) och en publik (SUNET).

En pilotjänst är i drift sedan den 1 december, under pilotperioden kommer man att byta mellan implementationerna.
TISDAGS-projektet har en egen mailinglista: tisdag@swip.net

MUSEOLOGI

Ett sladdbarn snart finns i alla de hus,
som firar sin ålder med trettio I jus.
Fastän klick stup i ett
känns det alltid helt rätt
att surfa sig fram med grå liten mus.

SMÅTT OCH GOTT PÅ WEBBEN

Var så god ­p; här kommer en knippe webbtips från när och fjärran:

Urbans fusksida

<http://www.ng.hik.se/~nanur/fusk/index.html>

Urbans fusksida listar många genvägar i datorns förunderliga värld.

Uppslagsverk

<http://www.facstaff.bucknell.edu/rbeard/diction.html>

Visdom länkad till 800 uppslagverk på 150 språk

Lundrapporten

<http://www.stortinget.no/lund/lund.htm>

I skuggan av IB-affären nämns ofta den norska Lund-rapporten.

FBI om Frank

<http://www.apbonline.com/breakingnews/frank/downloadcenter.html>

FBI:s noteringar om Frank Sinatra omfattar tusentals sidor.

Virtuella dinosaurier

<http://www.nmnh.si.edu/paleo/dino/tourfram.htm>

För dig som virtuellt vill bekanta dig med Smithsonian's dinosaurie-samling.

Allt om jazz

<http://www.allaboutjazz.com/>

En guldgruva för jazzdiggare skapad av jazzdiggare.

Rolling Stone Radio

<http://www.rsradio.com/>

Internetradio i modern tappning

SUNET & SÅNT

Jag är kvalitetsmedveten. Jag är med andra ord medveten om att det finns någonting som kallas kvalitet... vad det nu kan vara?

Jag har mina tvivel, som jag - utan tvivel - blir påmind om varje dag.

Ta arbetet med att omforma SUNET:s webbsidor som exempel.

Jag vet en del om horungar och bröllop, så jag är naturligtvis skickad att sköta uppdraget.

Jag vet en del om det gyllene snittet också ­p; men det låter sig sällan en datakonsult imponeras av.

- Detta är inte god HTML-sed, brukar det heta när mina webb- utkast avrättas.

Men eftersom datakonsulter är ett vänligt släkte talar de naturligtvis om för mig hur jag ska lösa mina problem.

Nästan undantagslöst tycker jag deras lösningar är i lösaste laget.

- Det ser ut som om du haft svibel i kasten, sa jag en gång - men bara en gång... för sådant språk förstår inte datakonsulterna.

Den enda kast de hört talas om är multicasten.

Det är uppenbarligen skillnad på kvalitet och kvalitet. Den kvalitetsskillnaden heter quality of service - åtminstone när datakonsulterna pratar svenska.

Med sådant språkbruk är det kanske inte så underligt att de tre sista bokstäverna i vårt svenska alfabet ofta framträder lite hipp som happ på bildskärmen.

Vi som jobbar med svenska språket tycker inte att det är särskilt hippt.

Till alla UNIX-fantasters förtvivlan har vi fått vårt kvalitetstänkande med en Macintosh på skrivbordet.

Vem talar idag om Macintosh som en kvalitetsprodukt?

Är det bara jag?

Jag som än idag minns att Mac-datorn för snart 10 år sedan fick pris som 80-talets bästa digitala skapelse.

Det var kvalitet det...

Efter den utmärkelsen tycks det som om Mac-utvecklarna ansträngt sig - kanske t o m överansträngt sig - för att få Mac-datorn att fungera som en vanlig PC...och det är ju allt annat än kvalitet!?

Allt annat än kvalitet har man uppenbarligen också erfarenhet av vid Högskolan i Kalmar.

Idag - den 15 december och inte den 1 april - meddelar radions nyhetsuppläsare att en stor hårddisk kraschat på högskolan.

Olyckan inträffade när en ny diskmaskin skulle installeras i köksregionerna.

Hur kan det bli så tokigt, frågar man sig.

Har någon en tvättäkt surfare hållt Surf i datorn?

Eller är det så att produktionen av hårddiskar inte längre kän- netecknas av gediget hantverk?

Handlar det numera bara om att spotta ut gigabytes från en simpel diskmaskin?

Lennart Forsberg